програмно-апаратних засобів забезпечують інформаційно-аналітичну підтримку технології управління земельними ресурсами.

Список використаної літератури

1. Шевченко Я.О., Білявський С.Г. Сучасний стан і використання ГІС–технологій в агросфері та агроекологічній освіті, 2001 рік.
2. Світличний О.О, Плотницький С.В. Основи геоінформатики : навчальний посібник / За заг. ред. О.О. Світличного. Суми : ВТД «Університетська книга».
3. Геоінформаційні системи. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Геоінформаційні системи.
4. Лаврук В. В., Покотильська Н. В., Лаврук О. С. Завдання сучасного землеустрою в системі управління земельними ресурсами та землекористуванням. *Агросвіт.* 2019. № 3. С. 3-10

    1. Ясінецька І.А. Аналіз ефективності управління земельними ресурсами. *Економіка та суспільство*. 2016. Вип. 4. С. 255-258.
5. Ясінецька І.А. Особливості раціонального управління земельними ресурсами. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Вип. 8(2). С. 127-130.
6. Ірина Ясінецька, Іван Трач, Тетяна Кушнірук. Механізми управління та розвитку земельних відносин передумова впровадження збалансованого землегосподарювання в Україні. *Аграрна наука та освіта Поділля : збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (Кам'янець-Подільський*). 2017. С. 55-58.

Цибульська В.В.
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»
Науковий керівник: к.с.-г. н., доцент ***Лапчинський В.В.***
Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

Земля – природний ресурс, який є необхідною складовою багатьох сфер людської діяльності. Земельна реформа, яка фактично розпочалася разом зі

здобуттям державної незалежності України, основною своєю метою передбачала заміну неефективного, технологічно відсталого колгоспного ладу, що орієнтувався на екстенсивне використання сільськогосподарських земель, системою землекористування європейського типу, яка покладається на міцні фермерські господарства, в основі функціонування яких лежить приватна власність на землю.

В системі землекористування нашої країни визначилися такі тенденції: перебудова системи землекористування призвела до зниження ефективності сільськогосподарського виробництва; продовжує погіршуватися екологічна ситуація щодо землекористування, а антропогенне навантаження на біосферу досягло своїх меж, і його подальше збільшення може зумовити непередбачувану за своїм масштабом і характером зворотну реакцію біосфери; знижується і до того низький рівень життя сільських жителів; різко погіршилась демографічна ситуація на селі, що свідчить про наявність певних проблем, вирішення яких можливе через впровадження науково-обґрунтованої системи сталого розвитку землекористування.

Зазначимо, що проблеми переходу до сталого розвитку вимагають комплексного підходу до їх вирішення, з одночасним урахуванням дії соціального, екологічного та економічного аспектів. Щоб земля була постійним джерелом багатства людей, вона повинна раціонально використовуватися. Для цього необхідна нова парадигма – концепція сталого землекористування. Згідно Закону України «Про землеустрій» стале землекористування – це форма та відповідні до неї методи використання земель, що забезпечують оптимальні параметри екологічних і соціально-економічних функцій територій.

Сталий розвиток землекористування, на наш погляд – це така керована система, що охоплює всі аспекти взаємозалежності суспільства і природного середовища через форми і методи, які забезпечують реалізацію безперервного розвитку для досягнення балансу економічних, соціальних, екологічних, правових, інформаційних концепцій.

Практична реалізація концепції сталого використання земель сільськогосподарського призначення потребує визначення еколого-економічних пріоритетів і використання ефективних засобів досягнення екологічних цілей, а також радикального підвищення екологічної відповідальності всіх суб`єктів господарської діяльності. Еколого-економічними пріоритетами у вирішенні основних завдань із забезпечення сталого використання земель сільськогосподарського призначення, зокрема, є:

- збалансування екологічних, економічних і соціальних факторів розвитку регіонів з урахуванням властивостей земельних ресурсів, їх цінності та особливостей використання на певній території;

- природно-просторова організація використання земельних ресурсів, яка забезпечить умови для раціонального використання потенційних ресурсних можливостей земель без порушення екологічної рівноваги для окремих адміністративно-територіальних одиниць. Варіантний підхід набуває особливого сенсу в умовах різних форм господарювання, соціального розшарування, різної забезпеченості товаровиробників виробничими ресурсами;

- оптимальне поєднання приватних інтересів з суспільними з приводу використання земель.

Комплекс заходів з охорони раціонального використання земельних ресурсів розробляється в територіальних комплексних схемах (програмах) розвитку сільського господарства та охорони земельних ресурсів органами сільгоспуправління та охорони навколишнього середовища на перспективу 10-15 років і впроваджується за річними програмами. Програми враховують соціально-економічні особливості регіонів, містять обґрунтовані пропозиції щодо використання земельних, водних та інших природних ресурсів у зв'язку з комплексом природоохоронних засобів. У першу чергу в комплексних схемах знаходить відображення система правових, організаційних, економічних та інших заходів, спрямованих на запобігання необґрунтованому вилученню земель із сільськогосподарського обороту, захист від шкідливих антропогенних

впливів, відтворення родючості ґрунтів, продуктивності земель лісового фонду, захисту ґрунтів від водної та вітрової ерозії.

Отже охорона та раціональне використання земельних ресурсів включає такі заходи:

- організація території землекористування;

- збереження і підвищення родючості ґрунтів, а також поліпшення інших корисних властивостей земельних ресурсів;

- рекультивація порушених земель, заходи з підвищення їх родючості та поліпшення інших корисних властивостей землі.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про Державний земельний кадастр» № 3613-VI від 07.07.2011 р. URL : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3613-17. (дата звернення 12.02.2019).
2. Третяк А. М. Наукові основи економіки землекористування та землеволодіння / А. М. Третяк, В. М. Другак. Київ : ЦЗРУ, 2003. 338 с.
3. Barrett C., Reardon T., Webb P. Nonfarm Income Diversification and Household Livelihood Strategies in Rural Africa: Concepts, Dynamics, and Policy Implications. Food Policy. 26(4). 2001. PP. 315–331.
4. Ясінецька І.А. Аналіз ефективності управління земельними ресурсами. *Економіка та суспільство*. 2016. Вип. 4. С. 255-258.
5. Ясінецька І.А. Особливості раціонального управління земельними ресурсами. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Вип. 8(2). С. 127-130.
6. Ірина Ясінецька, Іван Трач, Тетяна Кушнірук. Механізми управління та розвитку земельних відносин передумова впровадження збалансованого землегосподарювання в Україні. *Аграрна наука та освіта Поділля : збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (Кам'янець-Подільський*). 2017. С. 55-58.
7. Лаврук В. В., Покотильська Н. В., Лаврук О. С. Завдання сучасного землеустрою в системі управління земельними ресурсами та землекористуванням. *Агросвіт.* 2019. № 3. С. 3-10.